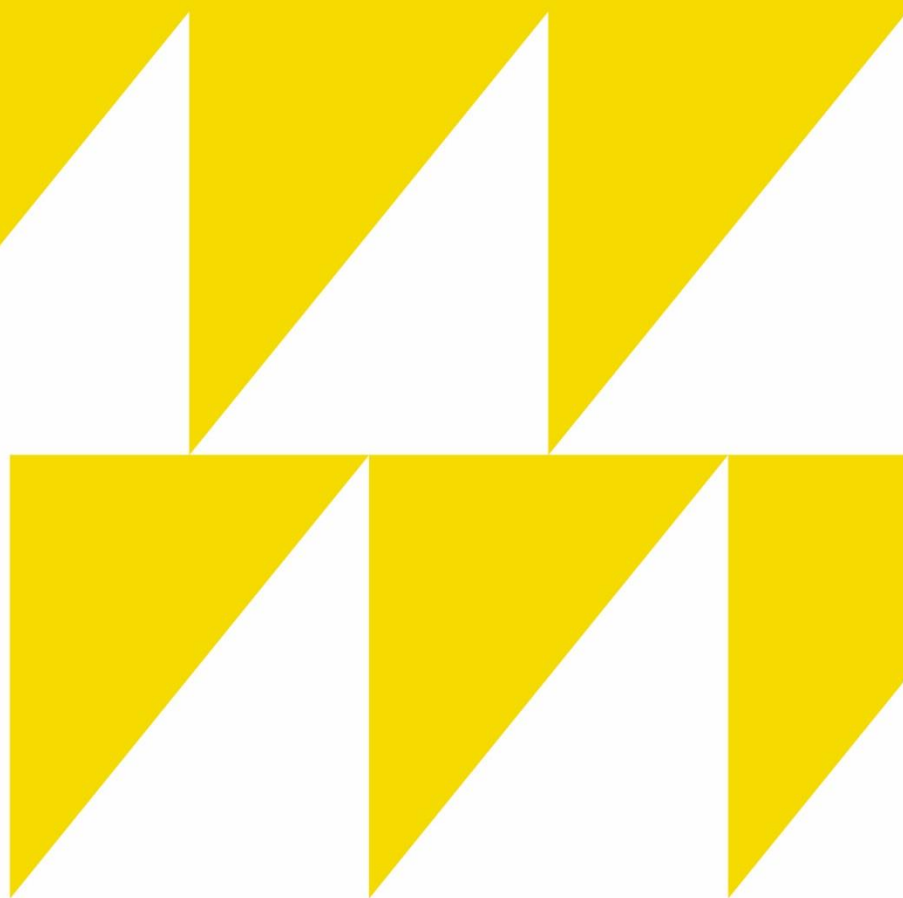

**HELEN-KONSERNIN
OSAVUOSIKATSAUS
TAMMI-SYYSKUU 2018**

HELEN

Helen hakee kasvua uusista energiapalveluista

Helen-konsernin liikevaihto kasvoi onnistuneiden sähkön tukkumarkkinatoimenpiteiden myötä.

Helenin asiakasmäärä jatkoi kasvua ja jäähdytyksen myynti nousi erittäin voimakkaasti.

Jatkossa Helen hakee kasvua yhä enemmän uusista energiapalveluista ja puhtaan energian ratkaisuista sekä kumppanuuksien että investointien kautta.

- Menestyminen palveluliiketoiminnassa edellyttää merkittävää panostamista palvelukehitykseen, asiakaskokemukseen, digitaalisiin ratkaisuihin ja innovaatioihin. Myös konsolidoitumista tulee varmasti tapahtumaan. Helenillä on hyvät edellytykset menestyä tässä markkinassa ja hyvä rahoitusasemamme mahdollistaa merkittävätkin investoinnit kasvuun, kasvuyhtiöihin ja kumppanuuksiin, sanoo Helen Oy:n toimitusjohtaja Pekka Manninen.

Helen-konsernin muodostavat emoyhtiö Helen Oy sekä tytäryhtiöt Helen Sähköverkko Oy, Oy Mankala Ab, Suomen Energia-Urakointi Oy ja Helsingin Energiatunnelit Oy. Osakkuusyhtiöinä konserniin on yhdistelty Voimapiha Oy, Suomen Merituuli Oy sekä Liikennevirta Oy. Sulkeissa esitetyt luvut viittaavat edellisvuoden saman ajanjakson vertailukelpoisiin lukuihin.

HEINÄ-SYYSKUU 2018

- Hyvin onnistunut toiminta sähkön tukkumarkkinoilla sekä sähkön ja jäähdytyksen myynnin kasvu kasvattivat Helenin liikevaihtoa. Konsernin liikevaihto kasvoi 15 % ja oli 147 milj. euroa (127 milj. euroa). Liikevoitto oli 0 milj. euroa (-4 milj. euroa).
- Liiketoiminnan rahavirta oli 30 milj. euroa (11 milj. euroa).
- Sähkön kokonaismyynti kasvoi 20 % ja oli 1 015 GWh (846 GWh).
- Poikkeuksellisen lämmin loppukesä vähensi lämmön myyntiä 17 % edellisvuodesta. Lämpöä myytiin 552 GWh (668 GWh).
- Vastaavasti kaukojäähdytyksen myynti kasvoi 78 % ja oli 85 GWh (47 GWh).
- Sähkönsiirto Helsingissä kasvoi 1 % ja oli 994 GWh (988 GWh).

TAMMI-SYYSKUU 2018

- Konsernin tulos on kehittynyt erittäin positiivisesti. Liikevaihto kasvoi 12 % ja oli 636 milj. euroa (567 milj. euroa) ja liikevoitto oli 69 milj. euroa (48 milj. euroa).
- Sähkön markkinahinta on ollut huomattavasti ennustettua korkeammalla tasolla koko vuoden ajan ja Helen on omilla toimenpiteillään pystynyt hyödyntämään tilannetta markkinoilla.
- Liiketoiminnan rahavirta oli 163 milj. euroa (129 milj. euroa).
- Sähkön kokonaismyynti kasvoi 7 % ja oli 4 620 GWh (4 337 GWh).
- Lämmön myynti kasvoi 1 % edellisvuodesta. Lämpöä myytiin 4 575 GWh (4 540 GWh).
- Kaukojäähdytyksen myynti kasvoi 43 % ja oli 158 GWh (110 GWh).
- Sähkönsiirto Helsingissä kasvoi 1 % ja oli 3 236 GWh (3 215 GWh).

KONSERNIN AVAINLUVUT

	7-9/2018	7-9/2017	Muutos	1-9/2018	1-9/2017	Muutos
Liikevaihto, M€	147	127	15 %	636	567	12 %
Liikevoitto, M€	0	-4		69	48	46 %
Liikevoitto, %				10,9	8,4	30 %
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja, M€	-4	-9		53	31	71 %
Investoinnit, M€	17	17	-2 %	43	62	-30 %
Omavaraisuusaste, %	-	-		73	72	1 %
Sijoitetun pääoman tuotto (rullaava 12 kk), %	-	-		4,2	2,0	110 %
Henkilöstön määrä 30.9.	-	-		1 093	1 191	-8 %
Taseen loppusumma, M€	-	-		2 687	2 677	0 %

STRATEGIA

Helenin strategian painopisteinä ovat uudistuminen, kasvu ja toiminnan tehostaminen.

Helen on kasvattanut panostuksia uusien tuotteiden ja liiketoimintojen kehittämiseen ja etsii jatkuvasti myös yhteistyömahdollisuuksia kasvuyritysten ja muiden toimijoiden kanssa kanssa sekä kotimaassa että ulkomailla.

Helenin strategian mukaisia kasvualueita ovat mm. aurinkoenergiaan, sähköiseen liikenteeseen ja energiatehokkuuteen liittyvät palvelut sekä erilaisiin puhtaan energian tuotantoon liittyvät ratkaisut.

Helenin vahva tase ja korkea omavaraisuusaste mahdollistavat merkittäviä investointeja kasvuyrityksiin tai kumppanuushankkeisiin.

Helen on jatkanut suunnitelmallisesti sisäistä uudistumista ja toiminnan kehittämistä. Toimintaa on pystytty myös tehostamaan merkittävästi.

Helenin pidemmän aikavälin tavoitteena on ilmastoneutraali energiantuotanto ja käynnissä on mittava investointiohjelma tavoitteen saavuttamiseksi. Helen tulee lähivuosina investoimaan noin puoli miljardia euroa päästöjen vähentämiseen ja puhtaisiin energiaratkaisuihin.

Helen valmistelelee Hanasaaren voimalaitoksen toiminnasta luopumista ja selvittää parhaillaan

uusien biolämpölaitosten rakentamista eri puolille Helsinkiä.

Uusia energiantuotantoratkaisuja kehitetään myös yhdessä asiakkaiden kanssa. Helen mm. hakee aktiivisesti asiakkaita ja yhteistyökumppaneita, jotka ovat kiinnostuneita myymään ylijäämälämpöään kaukolämpöverkkoon.

MYynti JA ASIAKKUDET

Lämmin kesä vauhditti kaukojäähdytyksen kysyntää ja heinä-elokuun vaihteessa saavutettiin uusi kysyntäennätys. Uusien liittymien myynti jatkuu aktiivisena ja erityisesti taloyhtiöissä jäähdytysratkaisut ovat herättäneet paljon kiinnostusta. Helenin kaukojäähdytys on energiatehokkain tapa jäähdyttää, sillä sen avulla otetaan talteen kiinteistössä syntyvä hukkalämpö ja hyödynnetään se kaukolämmön tuotannossa.

Myös kaukolämmön myynti on sujunut pääosin tavoitteiden mukaisesti, mihin on vaikuttanut mm. vilkas rakentaminen Helsingissä. Helen toi myyntiin uuden taloyhtiöille kehitetyn palvelukokonaisuuden, joka kattaa lämmönjakokeskuksen uusinnan, laitteiston huollot ja korjaukset sekä rakennuksen sisäolosuhteiden optimoinnin. Älykkäällä ohjausjärjestelmällä parannetaan kiinteistön energiatehokkuutta ja varmistetaan asukkaille sopivat olosuhteet.

Sähkönmyynti yksityisasiakkaille jatkui vilkkaana. Asiakasmäärä on ennätystasolla ja jatkaa

kasvuun. Myös sähkönmyynti yritysasiakkaille on kasvanut.

Helenin tarjoaman Kodin palvelusopimuksen myynti jatkui hyvin. Helen on kehittänyt yksityisasiakkaille palvelusopimuksen, jossa asiakas saa edullisella, kiinteällä kuukausimaksulla sähköopimuksen lisäksi laajan kotivakuutuksen.

Kiinnostus aurinkosähköön ja sähköisen liikenteen palveluihin jatkui vilkkaana kaikissa asiakassegmenteissä ja myös nk. Tuottajapaketti-palvelua saatiin myytyä kotitalousasiakkaille. Helen toi markkinoille ensimmäisenä Suomessa kotitalousasiakkaille suunnitellun tuottajapakettin, jossa on aurinkopaneelit ja sähkövarasto räätälöitynä pakettina. Sähkövaraston avulla pientuottaja saa aurinkopaneeleistaan suuremman hyödyn ja samalla tulee osaksi Helenin virtuaalivoimalaitosta ja tulevaisuuden älykkäitä sähkömarkkinoita.

Helen panostaa vahvasti uusien, ympäristöystävällisempien palveluiden myyntiin ja yritys- ja taloyhtiöasiakkaille pyritään toteuttamaan yhä kokonaisvaltaisempia energiakumppanuusratkaisuja.

ENERGIANTUOTANTO JA TOIMITUSVARMUUS

Kaukolämmön ja kaukojäähdytyksen toimitusvarmuus oli erinomainen ja voimalaitosten käytettävyys oli korkealla tasolla.

Voimalaitoksilla toteutettiin kesän aikana vuosihuollot suunnitelmien mukaan. Salmisaaren voimalaitoksella toteutettiin samanaikaisesti myös mittava kattilaputkistojen uudistusprojekti, jossa uusittiin yli 70 km kattilan korkeapaineputkistoa.

Sähkönjakelun toimitusvarmuus oli kokonaisuutena hyvä, mutta tunnuslukuja heikensi heinäkuussa Katajanokalla tapahtunut tavallista huomattavasti pidempi sähkönjakelun keskeytys.

MERKITTÄVIÄ TAPAHTUMIA KESÄ-SYYSKUUSSA

- Helen palkittiin yhtenä maailman parhaista energia-alan brändeistä kansainvälisessä energia-alan CHARGE-brändikilpailussa. Palkitut brändit valittiin asiantuntijapaneelin, asiakastutkimuksen ja riippumattoman analyysin tulosten perusteella. Helen oli mukana kilpailun suurimmassa, tunnettujen brändien sarjassa. Sarjan muut palkitut ovat kanadalainen Enmax, italialainen Alperia ja saksalainen Innogy. Sarjan parhaana palkittiin saksalainen energijätti E.ON.
- Helenin kaukojäähdytyksen tuotanto nousi heinäkuussa ennätyskorkealle tasolle, kun asiakkaiden jäähdytystarve nousi yli kolminkertaiseksi edelliseen kuukauteen verrattuna. Ero on huomattava myös aiempien vuosien kesiin. Esimerkiksi vuoden 2017 heinäkuuhun verrattuna jäähdytyksen tarve tuplaantui. Jäähdytystä tuotettiin täydellä teholla Katri Valan ja Esplanadin lämpöpumppulaitoksissa ja Salmisaaren voimalaitoksella. Apuna olivat lisäksi Helenin maanalaiset jäähdytysvarastot.
- Apulaispormestari Anni Sinnemäki vihki käyttöön Helenin maanalaisen lämpö- ja jäähdytyslaitoksen, joka sijaitsee Esplanadin alla. Laitoksen isoilla lämpöpumpuilla tuotetaan kaukolämpöä ja -jäähdytystä, ja niillä otetaan talteen merkittävä määrä kiinteistöjen hukkalämpöjä hyödynnettäväksi lämmöntuotannossa. Lämpöpumput korvaavat fossiilisia polttoaineita Helenin energiantuotannossa ja vähentävät hiilidioksidipäästöjä yli 20 000 tonnia vuodessa.
- Helen Sähköverkko Oy:n verkossa Helsingin Katajanokalla oli heinäkuussa poikkeuksellisen pitkä sähkökatko, joka kesti noin 12 tuntia. Kyseessä oli Helsingin sähköverkossa harvinainen tilanne, jossa keskijänniteverkossa ilmeni samanaikaisesti kaksi vikaa. Helen Sähköverkko maksoi sähkökatkosta asiakkaille sähkömarkkinalain mukaisesti vakiokorvauksen.

- Salmisaaren voimalaitoksella tehtiin puhdistuspuhalluksia, joista aiheutui näyttäviä vesihöyrypilviä ja hetkellisesti myös kovaa ääntä. Puhdistukset liittyivät kesällä toteutettuun isoon modernisointiprojektiin, jossa uusittiin höyrykattilan korkeapaineputkistoja. Helen panosti vahvasti projektin viestintään ja vuorovaikutukseen ja sai toiminnastaan positiivista palautetta.
- Helen toi sähköpyöräilijöille mahdollisuuden ilmaiseen sähköpyörän lataukseen aurinkoenergialla ja toteutti latausaseman Helsinkiin Allas Sea Poolin viereen. Sähköpyörrien latausasema on ensimmäinen laatuaan Suomessa ja toimii aurinkopaneelien ja sähkövaraston voimalla. Latausasema on osa EU:n mySMARTLife-hanketta ja sen toteuttamiseen käytettiin Helenin Ympäristöpennitustuotteen kautta kertyneitä varoja.
- Helen Sähköverkko Oy allekirjoitti Fingrid Oyj:n ja Helsingin kaupungin kanssa yhteistyösopimuksen Helsingin alueen sähkönsiirtoverkkoratkaisua koskevan selvityksen tekemisestä. Keskeisenä ajatuksena on, että aikaistamalla Fingridin kantaverkon laajenemista Helsinkiin voitaisiin keventää Helen Sähköverkon 110 kV verkon kaapelointeja ja alentaa Helsingin kaupungille koituvia johtosiirtokustannuksia varsinkin Vihdintien bulevardiprojektin vaikutusalueella. Selvitys tehdään vuoden 2018 loppuun mennessä.

INVESTOINNIT

Konsernin investoinnit olivat yhteensä 43 milj. euroa (62 milj. euroa). Vertailuvuoden investointeja kasvattivat Salmisaaren pellettilämpökeskukseen ja jakeluverkkoon kohdistuneet investoinnit. Emoyhtiön osuus investoinneista oli 25 milj. euroa (34 milj. euroa), Helen Sähköverkko Oy:n investoinnit katsauskaudella olivat 17 milj. euroa (21 milj. euroa).

RAHOITUS

Konsernin omavaraisuusaste oli 73 % (72 %) ja korollisten velkojen määrä katsauskauden lopussa oli 584 milj. euroa (633 milj. euroa).

MERKITTÄVIMMÄT RISKIT

Riskienhallinnan tavoitteena on energian toimitusvarmuudesta huolehtiminen sekä konsernin arvon turvaaminen ja kasvattaminen pitkäjänteisesti.

Liiketoiminnan merkittävät riskit liittyvät sähkön markkinahintojen voimakkaaseen vaihteluun ja yhä heikompaan ennustettavuuteen, mikä aiheuttaa liiketoimintariskejä tukku- ja loppuasiakasmyynnissä sekä sähkön hankinnassa.

Myös kilpailu sähkön vähittäismarkkinoilla kiristyy entisestään. Polttoaineiden hankinnassa merkittävimmät riskit ovat volyyymi- ja hintariski. Helen hallitsee sähkö- ja polttoainemarkkinoiden riskejä johdannaistuotteiden avulla vuosittain hyväksytyjen riskienhallinnan toimintaperiaatteiden mukaisesti.

Liiketoiminnan pitkäjänteisen kehittämisen keskeinen epävarmuustekijä on toimintaympäristö, jossa poliittisen päätöksenteon seurauksena ohjausmekanismit, tavoitteet ja aikataulut muuttuvat jatkuvasti. Tällaisessa tilanteessa ilmastoneutraaliin energiantuotantoon liittyvien investointien pitkäjänteinen suunnittelu on haastavaa.

HENKILÖSTÖ

Helen-konsernin henkilömäärä, sisältäen vakituiset ja määräaikaiset, oli tarkastelujakson lopussa 1 093 (1 191).

Helen Oy:n henkilömäärä oli 841 (938). Helen Oy:n henkilömäärä laski toiminnan tehostamisen ja uudistamisen seurauksena sekä vuonna 2017 toteutettujen liikkeen luovutusten johdosta.

Helen Sähköverkko Oy:n henkilömäärä oli 104 (105) ja Suomen Energia-Urakoinnin 148 (148). Muissa tytäryhtiöissä, Oy Mankala Ab ja Helsingin

Energiatunnelit Oy:ssä, ei ollut henkilöstöä jakson lopussa.

Helenissä työskenteli kesän aikana lähes sata kesätyöntekijää.

TUTKIMUS JA KEHITYS

Helen selvittää ja tutkii laajasti erilaisia ilmastoneutraaleja energiantuotantotapoja. Biopolttoaineiden hyödyntämisen lisäksi tarkastellaan ratkaisuja, jotka eivät perustu polttamiseen, eli esimerkiksi lämpöpumppuratkaisuja ja eri lämmönlähteiden hyödyntämistä, geotermistä energiaa, teollisten hukkalämpöjen hyödyntämistä ja modulaarisia ydinreaktoreita.

Helen kehitti mm. sähköiseen liikenteeseen, aurinkoenergian hyödyntämiseen, sähkön varastointiin sekä sähkön ja lämmön kysyntäjoustoon liittyviä palveluita.

Helen on mukana mySMARTLife-EU-hankkeessa, jossa testataan uusia ratkaisuja ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi kaupungeissa. Helsingin Merihaassa valmistauduttiin lämmityskauteen aktivoimalla asukkaita lämmön kysyntäjoustosovellusten käyttöönottoon. Kysyntäjoustosovellukset on integroitu Helenin tuotannon ohjausjärjestelmään, mikä mahdollistaa kaukolämmön tuotannon optimoinnin suhteessa lämmön kysyntään.

SysFlex-tutkimushankkeessa kehitettiin hajautettujen kuluttajasähkövarastojen ja Helsingin julkisen sähköautojen latausverkoston kuormien ohjausalustaa Helenin tarpeisiin Fingridin markkinaehtojen mukaisesti. Lisäksi Helen Sähköverkon kanssa selvitettiin eäluettavien sähkömittareiden takana olevien sähkölämmityskuormien käytettävyyttä Fingridin säätösähkömarkkinalla. Helenissä tutkittiin myös mm. sähköautojen yksityislatauksen joustopotentiaalia.

Sekä tuotantoon liittyviä energiaratkaisuja että uusia palveluita kehitettiin yhdessä asiakkaiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa.

NÄKYMÄT TULEVAISUUTEEN

Huolimatta katsauskauden aikana vallinneesta korkeasta sähkömarkkinoiden hintatasosta lähivuosien sähkömarkkinat tulevat ennusteiden mukaan olemaan vaikeat sähköntuottajille.

Poliittiseen päätöksentekoon, energiamarkkinoihin ja talouteen liittyvät epävarmuustekijät vaikuttavat liiketoimintaan ja sen suunnitteluun.

Helenin näkemyksen mukaan vahvan päästökaupan tulisi olla ensisijainen ohjausmekanismi päästöjen vähentämiseen EU:n alueella. Hallituksen esitys kivihiilen käytön kieltämisestä energiantuotannossa vuonna 2029 ja sen lisäksi suunniteltu veronkorotus sähkön ja lämmön yhteistuotannolle heikentäisivät toteutuessaan merkittävästi energiyhtiöiden mahdollisuuksia panostaa uusiin energiainnovaatioihin ja päästöjen vähentämiseen.

- Suomeen tarvitaan energiapolitiikkaa, joka vahvistaa Suomea energia-alan edelläkävijänä ja luo edellytykset kehittää uusia innovaatioita ja radikaaleja keinoja ilmastohaasteen ratkaisemiseksi. Hallituksen suunnittelemissa toimilla heikennetään mahdollisuuksiamme panostaa näiden uusien ratkaisujen kehittämiseen, sanoo Pekka Manninen.

Vuoden 2018 tuloksen ennakoidaan paranevan vuoden 2017 tasosta.

Helsingissä 2.11.2018

Pekka Manninen

Toimitusjohtaja

MYYNТИ

GWh	7-9/2018	7-9/2017	Muutos	1-9/2018	1-9/2017	Muutos
Sähkönmyynti	1 015	846	20 %	4 620	4 337	7 %
Sähkösiirron myynti	994	988	1 %	3 236	3 215	1 %
Lämpö	552	668	-17 %	4 575	4 540	1 %
Jäähdytys	85	47	78 %	158	110	43 %

Muutosprosentit laskettu tarkoista luvuista

TULOSLASKELMA

milj. euroa	7-9/2018	7-9/2017	Muutos	1-9/2018	1-9/2017	Muutos
LIKEVAIHTO	147	127	15 %	636	567	12 %
Valmistus omaan käyttöön	1	2	-28 %	5	6	-15 %
Liiketoiminnan muut tuotot	1	2	-38 %	5	6	-17 %
Kulut						
Energia, aineet ja tarvikkeet	-40	-39	2 %	-104	-96	8 %
Voimalaitospolttoaineet	-36	-21	70 %	-245	-209	17 %
Muut kulut	-42	-44	-4 %	-134	-132	1 %
Poistot	-31	-31	1 %	-94	-93	0 %
LIKEVOITTO	0	-4		69	48	46 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-5	-5	-8 %	-16	-16	-3 %
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	-4	-9	-50 %	53	31	71 %
Verot	-5	-2		-18	-10	79 %
Vähemmistöosuudet	0	0		0	0	-58 %
TILIKAUDEN VOITTO	-9	-11	-16 %	36	22	65 %

Muutosprosentit laskettu tarkoista luvuista

TASE 30.9.

milj. euroa	9/2018	9/2017
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	56	65
Konserniliikearvo	29	32
Aineelliset hyödykkeet	1 832	1 888
Sijoitukset	314	308
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Polttoaineet	90	81
Muu vaihto-omaisuus	6	5
Saamiset	158	141
Rahat ja pankkisaamiset	202	159
YHTEENSÄ	2 687	2 677
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	600	600
Muut rahastot	1 251	1 251
Edellisten tilikausien voitto	69	52
Tilikauden voitto	36	22
Vähemmistöosuudet	6	6
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma	589	649
Lyhytaikainen vieras pääoma	136	97
YHTEENSÄ	2 687	2 677

RAHOITUSLASKELMA

milj. euroa	7-9/2018	7-9/2017	1-9/2018	1-9/2017
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA				
Liikevoitto	0	-4	69	48
Poistot	30	31	92	93
Muut oikaisut	-6	-2	-18	-10
Rahoitustuotot ja -kulut	-5	-5	-16	-16
Käyttöpääoman muutos	10	-10	36	14
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA A				
	30	11	163	129
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA B				
	-17	-20	-42	-63
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Lyhytaikaisten velkojen muutos	-10	-11	-27	-28
Pitkäaikasten lainojen muutos	0	0	-30	0
Oman pääoman muutokset ja voitonjako	0	0	-31	-20
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA C				
	-10	-11	-88	-48
LIKVIDIEN VAROJEN MUUTOS (A+B+C)				
	3	-20	32	18

Osavuositarkastus on tilintarkastamaton.